

Avdelningen för resurseffektivt samhälle

Bidra med nya lösningar, kunskap och perspektiv för resurseffektiv bebyggelse

Vill du bidra till utvecklingen av ny kunskap, nya perspektiv och lösningar för en resurs- och energieffektiv bebyggelse, som tar sikte på energi- och klimatomställningen inom bebyggelseområdet? Nu välkomnar vi projektförslag till den första utlysningen i Energimyndighetens nya forsknings- och innovationsprogram Resurseffektiv bebyggelse.

Innehåll

1	Vi söker projekt som bidrar med ny kunskap, nya perspektiv och lösningar för resurs- och energieffektiv bebyggelse	3
1.1	Utmaningar.....	4
1.1.1	Bebyggelsen som effektiv och flexibel nod i energisystemet..	4
1.1.2	Renoveringsbehov och bebyggelsen med sämst energiprestanda.....	5
1.1.3	Helhetssyn och samverkan för hållbar energi i bebyggelsen ...	6
1.1.4	Styrmedel och incitament som bidrar till energi- och klimatomställningen	6
1.2	Avgränsningar	6
1.3	Tidplan för utlysningen	7
2	Vem kan söka?	7
3	Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier	7
4	Så här ansöker du – börja i god tid	9
5	Vad ska finnas med i ansökan?	9
6	Hur mycket stöd kan varje projektpart få?	10
6.1	Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt.....	10
6.1.1	Stödberättigande kostnader.....	10
6.1.2	Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet...	11
6.1.3	Stöd till företag	11
6.1.4	Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier	12
6.1.5	Stödets storlek beror på företagets storlek.....	13
6.2	Stöd av mindre betydelse	14
6.3	Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten	15
6.4	Internationella aktiviteter	16
7	Vad händer efter att jag lämnat in min ansökan?	16
8	Om ni beviljas stöd	17
9	Utlisningen är en del av programmet Resurseffektiv bebyggelse	17
10	Om du har frågor	17
11	Bilaga – villkor för beviljade projekt	19

1 Vi söker projekt som bidrar med ny kunskap, nya perspektiv och lösningar för resurs- och energieffektiv bebyggelse

Energimyndigheten utlyser cirka 100 miljoner kronor till projekt som kan ta fram kunskap, nya perspektiv och lösningar som bidrar till utvecklingen för en resurs- och energieffektiv bebyggelse.

Utlysningen genomförs inom ramen för Energimyndighetens nya forsknings- och innovationsprogram Resurseffektiv bebyggelse. Programmet ska främja omställningen mot ett hållbart energisystem och belysa utmaningar kopplat till effektiv energi- och resursanvändning i bebyggelsen.

Utlysningen inriktar sig på energianvändning inom den byggda miljön över hela livscykeln. I området ingår såväl bostäder som lokaler, deras produktion, människors livsstilar, val och användning av energi som relaterar till boendet och bebyggelsen, inklusive renovering och ombyggnad samt rivning.

Vi ser gärna projektförslag som involverar tvärvetenskap och tvärdisciplinära frågor där olika aktörer samverkar. Lösningar behöver som regel samspela i ett brett sammanhang för att fungera och nyttjas på bästa sätt. Ibland behövs även helt nya perspektiv lyftas fram som kan bidra till bebyggelsens energi- och klimatomställning.

Utlysningen har som mål att bidra till utveckling av ny kunskap, teknik, processer, tjänster och metoder för en hållbar resurs- och energianvändning i bebyggelsen. Här ingår resurs- och energianvändning inom den byggda miljön över hela livscykeln, inklusive hushållens och enskilda människors perspektiv, val, vanor och incitament.

Projektförslag ska bidra till att något eller några av följande mål kan uppnås:

- Ny kunskap, lösningar, processer, arbetssätt och metoder som leder till effektiv resurs- och energianvändning i bebyggelsen, samspel med angränsande sektorer, funktionalitet och välbefinnande.
- Ny kunskap om människors och organisationers drivkrafter, förutsättningar, vanor och val för effektiv resurs- och energianvändning och energiförsörjning i bebyggelsen.
- Ny kunskap och utveckling av regler, styrmedel och andra incitament som påverkar utvecklingen inom bebyggelsen mot de energi- och klimatpolitiska målen.
- Nya lösningar och kunskap om byggprocesser, material, design och system som ur ett livscykelperspektiv leder till effektiv resurs- och energianvändning.

Vi efterfrågar särskilt projektförslag som innebär en tydlig samverkan mellan olika aktörer och behovsägare. Med behovsägare menar vi här den eller de aktörer som ska använda och ha nytta av resultaten. Behovsägare visar att behovet är riktigt och angeläget, att en satsning har förutsättningar att skalas upp och spridas till många, att lösningen gör skillnad och är motiverad.

Det är meriterande för projektförslagen om de involverar kunskaper, metoder, terminologi och expertis från skilda vetenskapsgrenar. Exempelvis genom att i projektet inkludera beteendefrågor tillsammans med teknikutveckling för att möjliggöra att användarperspektivet beaktas vid framtagning av nya lösningar eller kunskap för att påskynda omställningen för en resurs- och energieffektiv bebyggelse utan negativ påverkan på klimatet.

1.1 Utmaningar

Syftet med utlysningen är att stödja projekt som möter utmaningarna kring bebyggelsens energianvändning och som har potential att bidra till en resurs- och energieffektiv bebyggelse.

Bebyggelsens roll i energisystemet förändras och byggnader utvecklas till att bli en mer aktiv, central och samspelande del i energisystemet, där energi inte bara används utan även kan lagras, produceras och delas. Omställningen till ett hållbart energisystem ökar behovet av flexibel och effektiv energianvändning. En tredjedel av Sveriges totala energianvändning sker inom bebyggelsesektorn. Genom en effektivare energianvändning i bebyggelsen skapas även förutsättningar för ökad elektrifiering i andra sektorer.

Utmaningarna som präglar bebyggelsens energianvändning är ofta komplexa och kan inte mötas med enbart teknikutveckling utan behöver även inkludera samhällets aktörer och strukturer där styrmedel, planeringsfrågor och aktörers beteenden och vanor är centrala delar. Nya perspektiv behöver också lyftas fram som kan bidra till bebyggelsens energi- och klimatomställning.

Utlysningen omfattar följande utmaningsområden, de är exempel på utmaningsområden och utesluter inte andra utmaningar som kan motiveras och adresseras.

1.1.1 *Bebyggelsen som effektiv och flexibel nod i energisystemet*

Elektrifieringen av samhället ökar behovet av flexibel och effektiv användning. Byggnader kan här utvecklas till en aktiv, central och samspelande del i energisystemet, där energi kan lagras, produceras, delas och används. Genom en effektiv användning i bebyggelsen skapas även förutsättningar för ökad elektrifiering i andra sektorer.

Bebyggelseområdet har påverkan på närliggande sektorer och kan i samspel med transport- och elsystem bidra till flexibilitet, resurseffektivitet och hållbarhet. Bebyggelseområdet involverar många olika aktörer, på många olika nivåer och där framgångsrika lösningar kan behöva präglas av kompromisser mellan olika

perspektiv och målsättningar. En systemansats här innefattar studier av integrerade lösningar där resurs- och energieffektiva system för el-, värme, vatten, avfall och transporter betraktas i ett sammanhang. Detta kan bidra till hållbarhetsvinster av innovationer eftersom städer, distrikt och kvarter liksom en systemsyn på trafikinfrastruktur, infrastruktur för laddning av elfordon, och andra tekniska försörjningssystem kan ge större hållbarhetsvinster än om varje system hanteras separat.

Exempel på forsknings- och innovationsområden kan omfatta robusta smarta städer, stadsdelar och byggnader med byggnader som en central, flexibel och aktiv nod i energisystemet, ökat samspel mellan bebyggelsen och transport- och elsystem för att bidra till flexibilitet, resurseffektivitet och hållbarhet, samutnyttjande av energiflöden och utjämning av effektbehov av el värme och kyla.

1.1.2 Renoveringsbehov och bebyggelsen med sämst energiprestanda

Den svenska bebyggelsen består av en stor andel äldre byggnader med ett mer eller mindre stort renoveringsbehov. Det finns en stor renoveringsskuld där det är viktigt att både renoveringstakten ökas och att renoveringarna bidrar till effektiv resurs- och energianvändning. Från EU kommer ökande krav på att förbättra energiprestandan i de sämsta byggnaderna och skärpta krav på energiprestanda inom offentlig sektor.

En viktig delmängd av det befintliga byggnadsbeståndet utgörs av kulturhistoriskt värdefulla byggnader och byggnadsmiljöer. En utmaning utgörs därför även möjligheterna att uppnå effektiv energi- och resursanvändning hos kulturhistoriskt värdefulla byggnader av olika åldrar och konstruktionstyper samtidigt som hänsyn tas till bevarande- och utvecklingsaspekter. Den grundläggande utmaningen här är att effektivisera energianvändningen och minska växthusgasutsläppen utan oacceptabla effekter på byggnaders kulturvärden.

Det finns behov av ökad kunskap om hur val av byggmaterial och installationssystem påverkar energi- och resursanvändningen över byggnadernas hela livscykel. Installationsteknik kopplat till byggnader och bebyggelse ska skapa effektiv energianvändning och god komfort genom ett bra inneklimat i funktionella byggnader, samtidigt som påverkan på den yttre miljön blir så liten som möjligt.

Exempel på forsknings- och innovationsområden inkluderar livscykelperspektiv på drift (inklusive renovering och ombyggnad) samt återbruk och rivning. Även utveckling av lösningar, affärsmodeller och andra incitament som möjliggör ökad renoveringstakt och att renoveringarna bidrar till effektiv energi- och resursanvändning.

1.1.3 Helhetssyn och samverkan för hållbar energi i bebyggelsen

Det finns behov av att bättre förstå samverkan mellan byggnaders tekniska och arkitektoniska utformning, installationstekniska komponenter och energiförsörjningssystem i förhållande till brukares och andra aktörers drivkrafter, kunskaper och incitament för effektivare energi- och resursanvändning. Aspekterna inkluderar olika typer av aktörer som samverkar i den byggda miljön, exempelvis kommuner, fastighetsägare, byggbolag, energibolag, hyresgästföreningar och bostadsrättsföreningar.

Inom bebyggelsen finns en mängd åtgärder som främjar effektiv energi- och resursanvändning, dessa åtgärder behöver utformas och kunna implementeras på ett sätt som gör det möjligt för alla, såväl hyresgäster som fastighetsägare, att bidra och ta del av lösningarna.

Exempel på forskningsfrågor kan omfatta hur vi förstår människors och organisationers drivkrafter, kunskaper och incitament för att effektivisera den egna energianvändningen. Vilka incitament och vilka former av återkoppling av information påverkar energianvändningen, både för privatpersoner och företag? Hur kan vi åstadkomma energieffektivare vanor och val hos oss människor som effektiviserar användning av energi och resurser? Hur kan vi uppnå en bredare användning av resurseffektiva och lönsamma tekniker, tjänster och processer?

1.1.4 Styrmedel och incitament som bidrar till energi- och klimatomställningen

Regelverk, styrmedel och andra incitament behöver följa med utvecklingen och bidra till effektiv energi och resursanvändning i bebyggelsen. En del i en sådan utveckling innebär samverkan och kunskapsutbyte nationellt såväl som internationellt.

Det finns behov av mera kunskap om marknadens funktion och utveckling. Regler, styrmedel och andra incitament (inkl. affärsmodeller) som styr utvecklingen inom bebyggelsen behöver vara effektiva, samspela och fungera väl. Marknader inom området behöver utvecklas så att de leder till implementering och framväxt av varor och tjänster som bidrar till resurs- och energieffektiv bebyggelse. I detta sammanhang är det viktigt att beakta flera perspektiv, inte minst konsumentperspektivet.

Exempel på forskningsfrågor kan omfatta kapitalförsörjning, institutionella faktorer (regelverk och policy), incitament, styrmedel och företagande.

1.2 Avgränsningar

Utlysningen omfattar inte grundforskningsinriktade projekt inom det naturvetenskapliga området. Även större pilot- och demoprojekt liksom mindre projekt med karaktär av affärsutvecklingsinsatser, hänvisas till andra utlysningar.

1.3 Tidplan för utlysningen

Ansökan kan göras löpande så länge utlysningen är öppen. Projektet kan starta tidigast den 1 mars 2024 och som längst pågå till den 31 december 2028. Tidplan för inlämning av ansökan, beslut och startdatum finns i tabell 1 nedan.

Tabell 1. Tidplan för utlysningen.

Sista dag för ansökan	Beslut planeras i	Projektstart tidigast	Projektet avslutas senast
4 oktober 2023	februari 2024	1 mars 2024	31 december 2028

2 Vem kan söka?

Alla aktörer som kan bidra till utlysningens syfte och mål kan söka. Det kan till exempel vara

- företag och branschorganisationer
- kommuner och andra offentliga organisationer
- universitet och högskolors samhällsvetenskapliga, humanistiska, tekniska och naturvetenskapliga discipliner, forskningsinstitut.

Energimyndigheten ser positivt på projekt där olika typer av aktörer samverkar (till exempel kommuner, akademi, företag och forskningsinstitut).

Ta hänsyn till jämställdhet och mångfald vid sammansättningen av projektgruppen. Detta gäller även vid val av projektledare och vid projektets genomförande, innehåll samt dess mål och effekter.

3 Projektförslagen bedöms utifrån följande kriterier

Varje projektansökan som skickas in till utlysningen bedöms utifrån följande kriterier.

Frågeställningarna som kopplar till respektive kriterium är vägledande och kan adressera olika typer av projekt. Det betyder att en projektansökan kan få ett högt betyg för ett kriterium utan att nödvändigtvis svara mot alla frågeställningar som rör aktuellt kriterium.

➤ Potential att bidra till utlysningens syfte

- Hur väl adresseras utlysningens syfte i ansökan?
- I vilken grad bidrar projektet till att möta någon eller flera av utlysningens utmaningar?

- I vilken grad bidrar projektet till att möta eventuell annan adresserad utmaning som är viktig för området än de som exemplifieras ovan?
- I vilken grad bidrar projektet till att uppfylla utlysningens mål?

- **Nyhetsvärde och innovationsgrad**
 - I vilken grad är projektet nytänkande och originellt, i vilken mån innefattar projektet en ny lösning, hur väl bidrar projektet till att föra kunskapsfronten framåt?
 - I vilken grad har tidigare forskning eller befintligt kunskaps- och marknadsläge inom området beaktats i ansökan?
 - I vilken mån beaktas nytta av lösningen eller ny kunskap utifrån relevanta system- och användarperspektiv

- **Samverkan**
 - I vilken grad deltar behovsägare på ett för projektet relevant sätt, exempelvis som drivande, projektpart genom referensgrupp eller informanter?
 - I vilken utsträckning planeras samverkan mellan relevanta aktörer och aktörstyper i projektet och hur väl förankrad är samverkan?
 - Innebär projektförslaget en tydlig samverkan mellan olika aktörer och behovsägare som ska använda och ha nytta av resultaten?

- **Nyttiggörande**
 - I vilken omfattning finns en plan för spridning av kunskap, exempelvis genom dialogskapande med andra aktörer på området, publikationer, seminarier eller via informationsplattformar?
 - I vilken grad finns en plan på hur lösningen ska kommersialiseras på sikt till exempel genom nya varor, tjänster eller processer?
 - I vilken grad bidrar projektet till att skapa överhörning eller samverkan mellan olika forskargrupper inom akademien eller mellan näringsliv och akademi?
 - I vilken grad involverar projektförslagen kunskaper, metoder, terminologi och expertis från skilda vetenskapsgrenar som bidrar till ökat nyttiggörande av projektets resultat?

- **Genomförbarhet**
 - I vilken grad är målen med projektet mätbara, konkreta, väldefinierade och rimligt ambitiösa?
 - I vilken grad är förslaget till arbetsplan konkret och tidsmässigt realistisk i förhållande till uppsatta mål?
 - I vilken grad är projektets omfattning, tidplan och budget realistisk i förhållande till de uppsatta målen?
 - I vilken mån har aktörerna rätt kompetens och rätt resurser för att genomföra satsningen?
 - Hur ändamålsenliga och lämpliga är projektets metoder för att besvara valda frågeställningar?

- Om köns- och genusperspektivet är relevant för projektet hur väl inarbetas detta i projektgenomförandet?
- Hur väl beaktar sökande jämställdheten vid projektgruppens sammansättning, arbetsfördelning och arbetsvillkor?

4 Så här ansöker du – börja i god tid

Följ dessa steg så går handläggningen av din ansökan snabbare:

- Använd e-tjänsten ”Finansiering av forskning och innovation” på Mina sidor för att skriva din ansökan (<https://minasidor.energimyndigheten.se>)
- Börja med att ansöka om behörighet att få företräda koordinatören, det vill säga den organisation som ska samordna projektet, som ska ta emot stödet från Energimyndigheten och som ska vidarebefordra stöd till de eventuellt övriga stödmottagare som deltar i projektet. Ansök om behörighet i god tid, eftersom det kan ta ett par dagar att få behörigheten. Du får ett mejl när din ansökan har godkänts.
- När du har fått behörighet till e-tjänsten har du tillgång till formuläret ”Ansökan om finansiering av forskning och innovation”, som du ska fylla i och skicka in.

Lämna in ansökan senast den **4 oktober 2023**. Vi lämnar support fram till klockan 16:00 samma dag.

5 Vad ska finnas med i ansökan?

Skriv er ansökningstext i ansökansformuläret på Mina sidor. Läs mer om vad ansökan ska innehålla i Anvisningar för ansökan (<https://www.energimyndigheten.se/om-oss/stod-och-bidrag-att-soka-pa-energiomradet/mina-sidor/alla-e-tjanster/finansiering-av-forskning-och-innovation/>).

Ansökan kan vara skriven på svenska eller engelska. En engelsk text ska kompletteras med en svensk sammanfattning.

Tänk särskilt på att skriva texten på sätt som gör att den som inte är insatt i ämnet ändå har möjlighet att följa dina resonemang och förstå vad projektet handlar om samt bidrar med.

Var noga med att beskriva och motivera hur projektet bidrar till utlysningens syfte och övriga bedömningskriterier.

Observera att projektbeskrivningen ska framgå av ansökningsformuläret och ska **inte** bifogas som bilaga. Bilagorna ska tydligt komplettera ansökningsformuläret och inte innehålla samma information som ansökningsformuläret.

- Bifoga projektledarens och andra nyckelpersoners CV om max en A4-sida vardera.
- Eventuella referenser, figurer eller bilder som det hänvisas till i texten. Dessa ska så långt som det är möjligt vara sammanfogade.
- Om relevant; en avsiktsförklaring (LOI) mellan berörda parter.

6 Hur mycket stöd kan varje projektpart få?

I denna utlysning finns totalt cirka 100 miljoner kronor tillgängliga för de projektparter som beviljas stöd. Högst tillåtna stöd per projekt är 8 miljoner kronor.

Hur stor andel av kostnaderna varje projektpart kan få stöd för beror bland annat på:

- hur stora stödberättigande kostnader som projektparten har
- om projektparten är ett företag eller bedriver icke-ekonomisk verksamhet
- vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara.

6.1 Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt

6.1.1 Stödberättigande kostnader

Följande kostnader är stödberättigande om projektaktiviteterna som ni söker stöd för utgör forskning eller utveckling enligt artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014¹:

- a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.
- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för

¹ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 av den 17 juni 2014 genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget (EUT L 187 26.6.2014, s. 1).

konsulttjänster och motsvarande tjänster som används uteslutande för forskningsverksamheten.

- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.

6.1.2 Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet

Projektparter som inte bedriver ekonomisk verksamhet (såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten) kan få stöd med upp till 100 procent av projektpartens stödberättigande kostnader i projektet. Stöd till aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet beviljas enligt gällande regleringsbrev för Energimyndigheten.

Följande regler gäller för indirekta kostnader när stödmottagaren bedriver icke-ekonomisk verksamhet:

- Universitet och högskolor får göra påslag för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar
- Övriga stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 procent på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten.

6.1.3 Stöd till företag

Stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt lämnas till företag enligt 12 § förordningen (2008:761) om statligt stöd till forskning, utveckling och innovation inom energiområdet. För att kunna erhålla stöd måste företag uppfylla villkoren i artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Som företag betraktas varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver ekonomisk verksamhet. Med ekonomisk verksamhet avses att tillhandahålla varor eller tjänster på en marknad. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

Hur stor andel av ett företags stödberättigande kostnader (den så kallade stödnivån) som stödet från Energimyndigheten får täcka bestäms av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Stödnivån bestäms bland annat dels utifrån vilken forskningskategori som de olika forsknings- och utvecklingsaktiviteterna i projektet anses motsvara, dels utifrån storleken på företaget som ska ta emot stödet. Företagets storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.²

² Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida:
<https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

Stödmottagare som är företag (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

6.1.4 Projektaktiviteterna delas in i forskningskategorier

Den maximala stödnivån som ett företag kan få beror på vilken forskningskategori som aktiviteterna i projektet anses motsvara. Aktiviteterna i projektet kan även anses motsvara flera olika forskningskategorier. De maximalt tillåtna stödnivåerna som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. I Tabell 1 nedan beskrivs de olika forskningskategorierna. Av Tabell 3 framgår sedan de maximala stödnivåerna.

Tabell 2. Klassning av forskningsaktiviteter i forskning och utvecklingsprojekt³

Genomförbarhetsstudie	utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
Grundforskning	experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomenen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.
Industriell forskning	planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster, eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster. Detta innebär skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan innebära byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.
Experimentell utveckling	<p>att förvärva, kombinera, forma och använda befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter med syftet att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster. Detta kan också innebära t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.</p> <p>Experimentell utveckling kan innebära utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.</p> <p>Experimentell utveckling innebär inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, tillverkningsmetoder, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.</p>

Observera att om företaget som Energimyndigheten beviljar stöd till har fått eller får finansiering till projektet i form av annat offentligt stöd (såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd), måste man ta hänsyn till detta stöd vid uträkning

³ Definitionerna framgår av artikel 2, punkterna 84–87 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Länk finns på utlysningens webbsida.

av hur stort stöd som företaget kan få från Energimyndigheten. Enligt EU:s statsstödsregler får det *sammanlagda* offentliga stödet som företaget beviljats för samma stödberättigande kostnader inte överskrida de maximala stödnivåerna som anges i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.⁴

6.1.5 Stödets storlek beror på företagets storlek

Den maximala stödnivån som ett företag kan få för forsknings- och utvecklingsprojekt beror också på företagets storlek. Om sökanden är ett litet eller medelstort företag får stödnivån höjas med 20 respektive 10 procentenheter, vilket framgår av artikel 25 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Företagens storlek bestäms enligt reglerna i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014. Reglerna beskrivs även i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.⁵

Vid bedömning av ett företags storlek måste man ta hänsyn till antalet anställda, årsomsättning och balansomslutning samt till företagets eventuella förbindelser till andra företag. För att kunna räknas som ett litet företag krävs det dels att företaget har färre än 50 anställda och dels att *antingen* företagets årsomsättning *eller* balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år. För att kunna räknas som ett medelstort företag krävs dels att företaget har färre än 250 anställda och dels att företagets årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro *eller* att företagets balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro (se nedan). Detta framgår av artikel 2 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

Tabell 3. Definition av företagets storlek⁶

Storlek	Antal anställda*	Årsomsättning <i>eller</i> balansomslutning**
Småföretag	< 50	≤ 10 milj. €
Medelstora företag	< 250	≤ 50 milj. € resp. ≤ 43 milj. €
Stora företag	≥ 250	> 50 milj. € resp. > 43 milj. €

*) Med anställda avses inte bara löntagare utan även ägare som arbetar i företaget utan att vara anställda och konsulter som befinner sig i en beroendeställning till företaget.

**) Uppgifter från det senast godkända räkenskapsåret beaktas. För att ett tröskelvärde ska anses passerat ska företaget ha haft högre eller lägre värden under två år i rad.

Även företagets relation till andra företag påverkar bedömningen av företagets storlek. Av betydelse är främst företagets ägare och graden av kontroll som andra företag utövar över företaget. Hur ägarförhållanden och graden av kontroll påverkar bedömningen av företagets storlek beskrivs närmare i artikel 3 i bilaga I till kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 samt i kommissionens Användarhandledning om definitionen av SMF-företag.

⁴ Se artikel 8 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

⁵ Användarhandledningen är tillgänglig på Europeiska unionens publikationsbyråns hemsida: <https://op.europa.eu/sv/publication-detail/-/publication/756d9260-ee54-11ea-991b-01aa75ed71a1>

⁶ Kommissionens förordning (EU) nr 651/2014, bilaga 1, artikel 2. Länk till förordningen finns på utlysningens webbsida.

I tabellen nedan framgår den maximala stödnivån som kan lämnas till aktörer för forsknings- och utvecklingsprojekt.

Tabell 4. Översikt maximala stödnivåer

Typ av forskning och utveckling	Små företag	Medelstora företag	Stora företag	Icke-ekonomisk verksamhet*
Genomförbarhetsstudie	70 %	60 %	50 %	100 %
Grundforskning	100 %	100 %	100 %	100 %
Industriell forskning	70 %	60 %	50 %	100 %
Experimentell utveckling	45 %	35 %	25 %	100 %

*) Till exempel universitet och forskningsinstitut.

6.2 Stöd av mindre betydelse

Energimyndigheten kan lämna så kallat stöd av mindre betydelse (så kallat de minimis-stöd) enligt 2 § andra punkten i förordningen (2008:761). För att stöd av mindre betydelse ska kunna lämnas, behöver ditt företag uppfylla villkoren i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013⁷.

Stöd av mindre betydelse kan som huvudregel lämnas upp till ett takbelopp motsvarande 200 000 euro under en period av tre beskattningsår, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår.

För företag som utför godstransporter på väg för annans räkning gäller dock ett lägre takbelopp motsvarande 100 000 euro under samma treårsperiod, dvs. innevarande och två föregående beskattningsår. För dessa företag gäller också att stödet inte får användas för inköp av vägtransportfordon.

Takbeloppen avser bruttobelopp, dvs. belopp före avdrag för skatt eller andra avgifter. Observera också att om ditt företag ingår i en koncern, gäller takbeloppet för stöd av mindre betydelse som lämnats i Sverige till hela koncernen.

Stöd av mindre betydelse kan inte lämnas till företag som är verksamma inom fiske- och vattenbrukssektorn⁸, och inte heller till företag som är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter⁹. Stöd av mindre betydelse får inte heller lämnas till exportrelaterad verksamhet. Det innebär att stödet inte får vara direkt knutet till exporterade volymer, till upprättandet eller driften av ett distributionsnät eller till andra löpande utgifter som har samband med exportverksamhet.¹⁰

⁷ Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska Unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1).

⁸ Inom fiske- och vattenbrukssektorerna berörs all verksamhet i samband med produktion, beredning och saluföring av fiskeri- och vattenbruksprodukter, jfr. europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 (EUT L 354 28.12.2013, s.1).

⁹ Med primärproduktion avses produktion, uppfödning eller odling av primärprodukter, inklusive skörd, mjölkning och produktion av livsmedelsproducerande djur före slakt.

¹⁰ Artikel 1.1 i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013.

Vid beräkning av hur mycket stöd av mindre betydelse ditt företag kan få, ska allt stöd av mindre betydelse som företaget har erhållit från olika offentliga stödgivare (stat, region eller kommun) under de tre senaste beskattningssåren räknas ihop. Företag som ansöker om stöd av mindre betydelse ska därför i samband med sin ansökan om stöd lämna in ett intyg till Energimyndigheten där företaget anger allt annat stöd av mindre betydelse som det har erhållit de tre senaste beskattningssåren.

6.3 Finansiering från andra organisationer än Energimyndigheten

Energimyndighetens stöd till företag täcker ofta inte det sökande företags hela kostnad för de projektaktiviteter som företaget söker stöd för. När så är fallet, måste företaget antingen själv stå för den resterande kostnaden, eller hitta annan privat finansiering i form av kontanta medel.

Den delen av ditt företags stödberättigandekostnader som Energimyndigheten inte finansierar kallas för samfinansiering. Observera att någon annan aktör än ditt företag själv inte kan samfinansiera ditt företags kostnader genom s.k. egeninsatser (s.k. in-kind-insatser). Detta beror på att kostnaden för en egeninsats som utförs av en annan aktör inte uppstår hos ditt företag, utan hos den andra aktören. Kostnaden för den andra aktörens egeninsats är med andra ord inte en stödberättigande kostnad för ditt företag.

Observera också att om en annan aktör än ditt företag själv ska samfinansiera ditt företags kostnader, får sådan samfinansiering inte ske med offentliga (statliga regionala eller kommunala) medel. Detta beror på att det sammanlagda offentliga stödet för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹¹ Om ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd från en annan offentlig finansiär för samma kostnader som ni ansöker stöd för från Energimyndigheten, måste ni därför meddela det till Energimyndigheten. Detta är viktigt för att undvika att ditt företag senare kan bli återbetalningsskyldigt för beviljat stöd.

För det fall att ditt företag har sökt, erhållit eller planerar att söka stöd som förvaltas direkt av EU:s institutioner utan inblandning av svenska myndigheter (t.ex. program som Horisont 2020 eller Cosme), måste ni meddela även det till Energimyndigheten när ni söker stöd av oss. Detta är viktigt för att undvika eventuell återbetalningsskyldighet, eftersom det sammanlagda stödet från EU:s institutioner och Energimyndigheten för samma stödberättigande kostnader inte får överskrida de högsta tillåtna stödnivåer eller belopp som följer av tillämpliga EU-regler.¹²

Observera att Energimyndigheten kan komma att ställa högre krav på annan finansiering av stödmottagande företags kostnader än vad kommissionens förordning (EU) nr 651/2014 kräver. Energimyndigheten kan även kräva annan finansiering av aktörer som bedriver icke-ekonomisk verksamhet som myndigheten beviljar stöd till mot regleringsbrevet för Statens energimyndighet

¹¹ Se artikel 8.3 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

¹² Se artikel 8.2 i kommissionens förordning (EU) nr 651/2014.

(såsom exempelvis universitet, högskolor, kommuner och forskningsinstitut, i den utsträckning arbetet bedrivs inom den icke-ekonomiska verksamheten).

Om en stödmottagare har tagit emot annat statligt stöd, såsom annat statligt, regionalt eller kommunalt stöd, ska detta stöd markeras som offentlig finansiering i ansökningsformuläret.

6.4 Internationella aktiviteter

Energimyndigheten är restriktiv med att ge forskningsmedel till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige. Detta kan ske i undantagsfall om samtliga av nedanstående kriterier är uppfyllda:

- 1 Det kan styrkas att de aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige har en unik kompetens som inte finns hos aktörer i Sverige.
- 2 Projektet är väsentligt för att uppnå programmets mål.
- 3 Det kan ske en tydlig kunskapsöverföring till aktörer i Sverige.

Energimyndigheten kan neka finansiering till aktörer som inte har någon verksamhet i Sverige även om samtliga av ovanstående kriterier anses vara uppfyllda.

7 Vad händer efter att jag lämnat in min ansökan?

Varje ansökan kommer att utvärderas enligt en given bedömningsprocess som består av följande steg.

- 1) Energimyndigheten kontrollerar att ansökan uppfyller grundläggande formaliakrav specificerade i utlysningen.
- 2) Ansökan bedöms av en bedömargrupp bestående av externa experter som agerar rådgivande till Energimyndigheten.
- 3) Energimyndigheten gör en sammanvägning och slutlig bedömning av ansökningarna.

Energimyndigheten fattar beslut om bifall eller avslag för er ansökan och beaktar då expertgruppens bedömningar. Du får kort därefter ett besked av oss om vilket beslut som fattats och med vilka skäl beslutet har fattats.

Det är den version av ansökan som du skickat in före utlysningens stängningsdatum som bedöms. Vi godkänner inte kompletteringar efter sista ansökningsdatum, bortsett från sådana som vi uttryckligen ber om. Energimyndigheten kan komma att begära att du kompletterar ansökan om vi finner skäl för det.

Energimyndigheten tar kreditupplysning på sökande företag.

Du kan följa vad som händer i ditt ärende på Mina sidor.

8 Om ni beviljas stöd

Utbetalning av stödet sker efter en utbetalningsplan som finns i beslutet som du hittar på Mina sidor. För mer information om utbetalning, se Allmänna villkor för stöd som följer med beslutet om stöd.

9 Utlysningen är en del av programmet Resurseffektiv bebyggelse

Forskningsprogrammet *Resurseffektiv bebyggelse* är Energimyndighetens nya satsning inom bebyggelseområdet. Programmet finansierar forsknings- och innovationsprojekt som bidrar med ny kunskap och lösningar för en resurs- och energieffektiv bebyggelse utan negativ påverkan på klimatet.

Syftet med programmet är att främja omställningen mot ett hållbart energisystem där byggnader utvecklas till att bli en mera aktiv, central och samspelande del i energisystemet. Genom en effektivare energianvändning i bebyggelsen skapas även förutsättningar för ökad elektrifiering i andra sektorer. Programmet omfattar energianvändning inom den byggda miljön över hela livscykeln. I området ingår såväl byggnader, system, artefakter och människor som på olika nivåer och inom olika roller ingår i relaterade processer.

Programmet pågår från 2023 till och med 2028 men kan komma att förlängas vid behov.

10 Om du har frågor

Vi på Energimyndigheten svarar gärna på eventuella frågor om utlysningen. Vi får dock inte kommentera projektidéer eller lämna rekommendationer utan kan endast svara på frågor om själva utlysningen.

Tänk på att det brukar vara många som ringer sista dagen som utlysningen är öppen och att det därför kan vara svårare att få hjälp då. Energimyndigheten finns endast tillgänglig för frågor fram till klockan 16.00, därefter kan du inte räkna med att få hjälp och stöd.

Observera att ansökningar till denna utlysning sker i verktyget Mina Sidor. Här finns anvisningar för hur du går till väga.

Om du har frågor eller funderingar om denna utlysning ber vi dig att i första hand mejla oss: rebygg@energimyndigheten.se

Vi har kontinuerlig översikt i mejlen och försöker svara omgående, oftast inom ett dygn. Om ni behöver muntlig kontakt kan ni nå två av våra handläggare på följande telefonnummer:

Jörgen Sjödin, 016-544 21 38

Anna Pettersson, 016-544 20 37

11 Bilaga – villkor för beviljade projekt

De villkor som gäller för beviljade projekt kommer att framgå av Energimyndighetens beslut om beviljat stöd. Nedan ges en beskrivning av villkoren.

Definitioner

Med *stödmottagare* avses i dessa villkor den organisation eller de organisationer som enligt Energimyndighetens beslut tar emot stöd från Energimyndigheten.

Vid projekt med flera deltagande organisationer avses med *projektpart* de organisationer som deltar i projektet (dock ej organisationer som utför konsultuppdrag för stödmottagarens räkning).

Vid projekt med flera projektparter avses med *koordinator* den projektpart som samordnar projektet, tar emot stödet från Energimyndigheten och som vidarebefordrar stöd till övriga stödmottagare som deltar i projektet i enlighet med Energimyndighetens beslut.

1 § Allmänt

Stödet beviljas för att finansiera genomförandet av det projekt som anges i Energimyndighetens beslut om stöd.

Stödmottagarna har rätt till beslutade medel endast om Energimyndigheten får erforderliga medel från regeringen.

Stödmottagaren ska finansiera den del av kostnaderna som inte täcks av stödet från Energimyndigheten med egna medel eller med medel från annan finansiär. Stödmottagaren ansvarar för finansiering av kostnadsökningar som uppstår under projekttiden.

Vid all presentation av projektet ska det anges att arbetet utförts med stöd från Energimyndigheten (namnet återges på engelska med Swedish Energy Agency).

2 § Koordinators åtaganden vid projekt med flera projektparter

Vid projekt med flera projektparter har koordinatören följande åtaganden, utöver vad som gäller för samtliga stödmottagare. Det åligger koordinatören

- att ha behörighet att företräda övriga stödmottagare avseende projektet i förhållande till Energimyndigheten
- att ta emot Energimyndighetens utbetalning av stöd
- att överföra Energimyndighetens stöd till övriga stödmottagare i enlighet med myndighetens beslut om stöd

- att på Energimyndighetens begäran styrka hur varje utbetalning har fördelats mellan de olika stödmottagarna
- att omgående till övriga stödmottagare vidarebefordra Energimyndighetens beslut, ändringsbeslut och annan för stödmottagare relevant information från Energimyndigheten
- att under projekttiden rapportera enligt Energimyndighetens beslut och anvisningar i enlighet med 7 §
- att säkerställa att Energimyndigheten omedelbart underrättas om sådana omständigheter uppstår som framgår av 8 §
- att ansöka om ändringar i projektet i enlighet med 8 §.

3 § Stödberättigande kostnader

3.1 Allmänna krav

Med stödberättigande kostnader menas de kostnader som stödet från Energimyndigheten beräknas på. Vilka kostnader som är stödberättigande i ett projekt och hur stor andel av dessa kostnader som stödmottagaren kan få stöd för beror på vilken stödgrund Energimyndigheten har fattat sitt beslut om stöd mot. Stödgrunden framgår av Energimyndighetens beslut.

För att en kostnad ska vara stödberättigande gäller dessa allmänna krav:

- Kostnaden ska vara skälig.
- Kostnaden ska ha uppkommit för genomförandet av projektet.
- Kostnaden ska vara faktisk och reviderbar, vilket innebär att den ska kunna återfinnas i stödmottagarens bokföring. En stödmottagare kan till exempel inte få stöd för arbete som utförs utan lön. Kostnaden får inte heller vara uppskattad.
- Kostnaden ska bäras av stödmottagaren, vilket innebär att en stödmottagare bara får ta upp sina egna bokförda kostnader.
- Kostnaden ska vara fastställd i enlighet med god redovisningssed.
- Kostnaden ska ha uppkommit i projektet och under den projektid som framgår av beslutet. Kostnader som uppkommit före eller efter den i beslutet angivna projektiden är inte stödberättigande.

I stödmottagarens bokföring ska projektkostnaderna vara redovisade på ett sådant sätt att de går att särskilja från stödmottagarens övriga transaktioner.

3.2 Särskilt om lönekostnader

Direkta kostnader för personal (bruttolön och lönebikostnad) ska redovisas som lönekostnader i den omfattning som dessa personer arbetar i projektet. Med lönebikostnader avses sociala avgifter enligt lag, obligatoriska pensionsavsättningar, obligatoriska försäkringar och avgifter samt semesterersättning. Lönekostnaden ska vara reviderbar. Tidsredovisning ska kunna visas upp på begäran av Energimyndigheten.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för direkta lönekostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- För *övriga stödmottagare* (som inte är universitet eller högskolor) gäller att de totala stödberättigande lönekostnaderna kan uppgå till en genomsnittlig kostnad om maximalt 800 kr/timme. Kostnaden ska i enlighet med de allmänna kraven i 3.1 vara faktisk, vilket innebär att kostnaden *inte* får vara en schablon. Det innebär att om de faktiska lönekostnaderna är högre än 800 kr/timme, är högst 800 kr/timme stödberättigande. Omvänt gäller att om de faktiska kostnaderna understiger 800 kr/timme, ska de lägre, faktiska kostnaderna tas upp. Genomsnittlig kostnad betyder att om en stödmottagare har flera personer med olika lönenivåer som arbetar i projektet, får den genomsnittliga lönekostnaden uppgå till högst 800 kr/timme för att vara stödberättigande. Beräkningen ska göras utifrån de totala faktiska lönekostnaderna delat med totalt antal timmar nedlagda i projektet. Om resultatet vid beräkningen överstiger 800 kr/timme, ska lönekostnaderna minskas vid redovisning till Energimyndigheten.

3.3 Särskilt om indirekta kostnader

Indirekta kostnader (overhead-kostnader) är allmänna omkostnader som inte uppkommer som en omedelbar följd av projektet under projekttiden. Detta gäller t.ex. löner och arvoden till personal som inte arbetar specifikt med projektet (såsom personal som arbetar med ekonomi eller administration som inte är projektspecifik), kontorsmaterial och IT-system.

- *Stödmottagare som är universitet och högskolor* kan få stöd för indirekta kostnader enligt den fullkostnadsprincip som de tillämpar.
- *Stödmottagare som inte bedriver ekonomisk verksamhet* kan få stöd för indirekta kostnader med högst 30 % på sina stödberättigande direkta kostnader för personal (lön och lönebikostnader). Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, förutsatt att projektet genomförs i den icke-ekonomiska verksamheten och att stödmottagaren tydligt särskiljer sin icke-ekonomiska verksamhet, dess kostnader och finansiering från sin ekonomiska verksamhet.
- *Stödmottagare som är företag* (stödmottagare som bedriver ekonomisk verksamhet) kan inte få stöd för indirekta kostnader. Detta gäller också om en stödmottagare bedriver både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet, om projektet genomförs i den ekonomiska verksamheten.

3.4 Särskilt om konsultkostnader

Ersättning till personer som inte är anställda av en stödmottagare ska redovisas som köpta tjänster (konsultkostnader). Ersättning för köpta tjänster ska vara marknadsmässig. Projektpart får inom projektet inte vara underleverantör till annan projektpart.

4 § Utbetalning av bidrag

Utbetalningsplanen framgår av beslutet om stöd. Utbetalning av bidrag sker utan föregående rekvisition om inte annat framgår av beslutet. Bidraget täcker

mervärdesskatt endast då denna uppkommer som nettokostnad hos stödmottagaren. Stödmottagaren ska skicka in verifikationer för de redovisade kostnaderna om Energimyndigheten begär det. Energimyndigheten har rätt att hålla inne utbetalningar av stöd om stödmottagaren inte har arbetat upp minst 90 procent av tidigare utbetalda medel i samma projekt.

5 § Arbetsgivarförhållanden

Energimyndigheten är inte arbetsgivare eller uppdragsgivare för stödmottagaren eller annan som denne anlitar för projektet. Energimyndigheten gör således inte avdrag för skatter, socialförsäkringsavgifter, etc.

6 § Underrättelseskyldighet angående finansiering

Stödmottagaren ska omgående underrätta Energimyndigheten om stödmottagaren ansöker om eller får medel för projektet från annan finansiär än Energimyndigheten. Detta gäller även andra ändringar av finansieringen av projektet jämfört med vad som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd.

7 § Rapportering och uppföljning

Rapportering och uppföljning ska ske i enlighet med Energimyndighetens anvisningar och beslut om stöd.

Om projektpart enligt beslutet får medel motsvarande tre miljoner kronor eller mer från Energimyndigheten ska revisorsintyg från auktoriserad eller godkänd revisor avseende denna projektpart bifogas slutredovisningen. För kommun, landsting, statliga myndigheter, universitet och högskola accepteras revisorsintyg från internrevisor. Revisorsintyg ska även bifogas slutredovisningen om Energimyndigheten så särskilt begär. Genom intyget ska revisor bekräfta att i slutredovisningen redovisade kostnader för projektparten hämtats ur dennes bokföring, att kostnaderna har uppkommit under den projekttid som framgår av beslutet, att kostnaderna är verifierade (styrkta) och att projektpartens redovisningsrutiner är utformade i enlighet med god redovisningssed.

8 § Ändringar i projektet

Stödmottagaren ska i förväg skriftligen ansöka hos Energimyndigheten om att få göra ändringar inom den genomförande- och kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut om stöd. Detta gäller t.ex. byte av projektledare, byte av stödmottagare, ändrad projekttid, ändring i genomförandet eller anstånd med rapportering till Energimyndigheten. Förskjutningar accepteras mellan kostnadsslagen inom den kostnadsplan som framgår av Energimyndighetens beslut upp till och med tio (10) procent. Stödmottagaren ska ansöka hos Energimyndigheten om ändringar som överstiger tio (10) procent om beloppet är större än 50 000 kronor.

Stödmottagaren ska omgående skriftligen underrätta Energimyndigheten om projektet avbryts eller försenas, om stödmottagaren kommer på obestånd eller om annan omständighet av väsentlig betydelse inträffar. Stödmottagaren ska även omgående anmäla namn- och adressändring till Energimyndigheten.

9 § Ändring av beslut

Ändringar eller tillägg till Energimyndighetens beslut om stöd ska upprättas skriftligen av Energimyndigheten för att gälla.

10 § Rätt till resultat

Stödmottagaren eller resultatens rättsinnehavare har nyttjanderätt över projektresultat som uppkommer inom projektet. Projektresultaten får överlåtas eller upplåtas till annan. Stödmottagare får dock inte överlåta eller upplåta projektresultat, eller på annat sätt vidta någon åtgärd, som medför att det blir fråga om indirekt statligt stöd.

11 § Granskningsrätt

Energimyndigheten eller annan som Energimyndigheten utsett (t.ex. auktoriserad revisor) har rätt att följa arbetet och ta del av handlingar som innehåller uppgifter om t.ex. den tekniska och ekonomiska utvecklingen av ett projekt. För att möjliggöra granskning har Energimyndigheten rätt att utfärda särskilda anvisningar för redovisning.

Energimyndigheten har rätt att följa upp avslutat projekt genom att begära uppföljningsrapport som ska utformas och inges enligt Energimyndighetens anvisningar. Sådan rapport kan begäras in vid tre tillfällen inom en tioårsperiod räknat från datumet för projektslut.

12 § Återbetalning av ej upparbetade medel

Beviljade och utbetalda medel som inte har förbrukats av stödmottagaren ska återbetalas till Energimyndigheten. Efter inlämnande av ekonomisk slutredovisning meddelar Energimyndigheten om återbetalningsskyldighet föreligger och med vilket belopp.

13 § Sanktioner

Energimyndigheten får besluta att ett beviljat stöd helt eller delvis inte ska betalas ut om

- 1 den som ansökt om stöd genom att lämna oriktiga uppgifter eller på något annat sätt har förorsakat att stödet beviljats felaktigt eller med för högt belopp,
- 2 stödet av något annat skäl har beviljats felaktigt eller med för högt belopp och mottagaren borde ha insett detta, eller
- 3 villkoren för stödet inte har följts.

Stödmottagaren är återbetalningsskyldig om någon av de grunder som anges i punkterna 1–3 ovan föreligger. Energimyndigheten kan då komma att helt eller delvis kräva tillbaka stödet jämte ränta enligt räntelagen (1975:635).

Vid det fallet att stödet från Energimyndigheten utgör olagligt statligt stöd, är stödmottagaren skyldig att betala tillbaka stödet om återbetalning inte får underlåtas enligt EU-rätten. Detta framgår av 3 § lagen (2013:388) om

tillämpning av Europeiska unionens statsstödsregler. Statens energimyndighet ska då i enlighet med samma lag återkräva stödet jämte ränta från utbetalningsdagen.

Energimyndigheten kan hålla inne utbetalningar av stöd tills vidare om myndigheten överväger men ännu inte har beslutat om sanktioner. Myndigheten kan också välja att inte betala ut stöd om utredning av sanktioner gentemot samma stödmottagare pågår i ett annat projekt som Energimyndigheten finansierar.

Medgivande till tillgängliggörande av information

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Där kan allmänheten söka efter information om pågående och avslutade forskningsprojekt utifrån olika sökord, såsom forskningsämne, forskningsorganisation, projektitel och projektledare. Stödmottagaren är ansvarig för att innehavare av eventuell upphovsrätt har medgivit tillgängliggörande och ska se till att upphovsrättsinnehavaren har rätt att lämna samtycke i varje enskilt fall. Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om medgivande till tillgängliggörande av information. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte behörig företrädare för stödmottagaren till att information som inte omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) som förekommer i projektet får göras tillgängliga för allmänheten.

Samtycke för personuppgiftsbehandling

Energimyndigheten tillgängliggör information om projekt som finansieras av myndigheten på myndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se). Till Energimyndighetens beslut om beviljande av finansiering följer en blankett om samtycke för personuppgiftsbehandling. Genom att underteckna handlingen samtycker/samtycker inte projektledaren till att dennes personuppgifter får behandlas av Energimyndigheten för att göras tillgängliga för allmänheten på myndighetens webbplats. Mer information om hur Energimyndigheten behandlar personuppgifter finns på Energimyndighetens webbplats (www.energimyndigheten.se).

Allmän handling och sekretess

I princip all post och e-post till Energimyndigheten blir allmän handling. Det innebär bland annat att allmänheten och massmedia har rätt att begära att få ta del av innehållet. Även skrivelser och beslut som skickas från Energimyndigheten är allmänna handlingar. Rätten att ta del av allmänna handlingar som är offentliga är en del av offentlighetsprincipen.

Energimyndigheten får dock inte lämna ut uppgifter som omfattas av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen. Det innebär att en handling eller vissa uppgifter i en handling kan vara skyddade av sekretess. Det görs därför en sekretessprövning innan en handling lämnas ut i varje enskilt fall.

Sekretess gäller till exempel för uppgift om en enskilds affärs- eller driftförhållanden, uppfinningar eller forskningsresultat om det kan antas att den enskilde lider skada om uppgifterna röjs.